

במעגלי ספר

תיות עבריות, "משנת רל"ד עד ימינו אלה (תש"ר)".

*

בניו-יורק הופיע בהוצאת "המועצה למען הספר היהודי באמריקה" הכרך העשירי של "הספר העברי, קובץ שנתי, תשי"ב". כקודמיו, מכיל גם הכרך הזה שלשה חלקים: בעברית, אידיש ואנגלית, ואף הוא גדוש חומר ביבליו-גרפי שמושי, ומאמרים לידיעת הספר היהודי, ללשונויותיו.

בחלק העברי באו, בין השאר: "ספ-רותנו בהתפתחותה" ("לשינוי דמותה של ספרותנו הארץ-ישראלית, מראשית מל-חמת העולם השניה"), — מאת חיים ליף; "מבחר הספרות העברית במדינת ישראל בשנת תשי"י", מאת ראובן לוי [והוא לקט מן הרשימות שהופיעו כתור-ספת ל"יד לקורא"]; "יבול הספרות העב-רית, באמריקה, בשנת תשי"א", מאת דניאל פרסקי; "לתולדות המו"לות העב-רית", מאת יוחנן פוגרבינסקי [והוא המשך לרשימתו בשם זה, שנדפסה בכרך התשיעי של הקובץ].

*

בתדפיס-סטנסיל הופיעה "רשימת מב-חר הספרות החקלאית העב-רית הנמצאת בספריה החקלאית המר-כזית שעל יד המרכז החקלאי, לוקטה וסודרה ע"י י. בן-שם".

*

הסתדרות המורים העברים בישראל הוציאה מדריך לכתות הנמוכות ולגן

ב"שנתון הממשלה תשי"ב" נדפסה רשימת הספרים שיצאו לאור במדינת ישראל מניסן תשי"י עד ניסן תשי"א.

*

בעריכת ספרן הכנסת התחיל להופיע בולטין "פרסומי הכנסת וממ-ש" לת ישראל שנתקבלו בספרית הכנ-סת". בו מובאת "רשימת [שאר] הספ-רים שנתקבלו בספרית הכנסת".

*

גנזך המדינה הוציא לאור "רשימה של פרסומי הממשלה, שנתקבלו לגנזך עד אייר תשי"א — מאי 1951". הערכים סודרו בסדר א"ב, לפי שמות משרדי הממשלה.

*

תפוצת 17 העתונים היו-מיים במדינת ישראל היא — לפי דו"ח אונסקו — 248,400 טפסים. העתונים העברים, 11 במספר, תפוצתם 180,600 ליום, שני העתונים הגרמניים 30,000, העתון האנגלי 24,000, ההונג-רי 6,800, הערבי 6,000, הצרפתי 4,000. הדו"ח מציין שתפוצת העתונות עלתה ב-50%, לגבי שנת 1945.

*

מהדורה שניה של החבור הביבליו-גרפי הגדול "בית עקד ספרים" לחיים דב פרידברג (חלק א', אותיות א'—ז) הופיעה בתל-אביב, הביבליוגר-פיה כוללת את הספרים העברים, וכן את הספרים בלשונות ולועזיות שנדפסו באו-

במוסף הספרותי מאמר על המו"לות
במדינת ישראל.

*

בספר "עלי עין", שיצא לאור למלאות
שבעים שנה לשלמה זלמן שוקן, נדפסה
רשימה מאת א. מ. הברמן "שערי חב"ד",
ובה רשימת ספרים על תנועת חסידי
חב"ד.

*

בספרו של יצחק יוליוס גוטמן "הפי-
לוסופיה של היהדות", שיצא לאור בהור
צאת הספרים של הסוכנות היהודית, מו"
בא "מורה דרך ביבליוגרפיה" לפילוסופיה
היהודית.

*

ביבליוגרפיה על יצירות המשורר דוד
פרנקו-מנדס (חפשי), המונה 51 ער"
כים, נדפסה בתוך הדיסרטציה של יוסף
מלקמן שהוגשה לאוניברסיטת אמשטר-
דם.

במאמר מאת משה גורלי שנדפס
ב"דבר" מיום 14.12.51, מביא המחבר
רשימה של מנגינות לשירי
יעקב פייכמן — 35 במספר.

*

בספרו של י. שטנר "מפת ארץ-ישר"
אל ותולדותיה", שהופיע ע"י מוסד-ביא-
ליק, ניתנה ביבליוגרפיה של מפות ארץ-
ישראל.

*

בעתון היהודי-השוודי Var Rost, שנה
ד', גליון א', נדפסה סקירה על הספ-
רות הסקנדינבית בתרגום
עברי, מאת מאיר פרנקל, מירושלים.

*

המהלקה השמית שע"י אוניברסיטת
קולומביה, בניו-יורק, עומדת לערוך
קטלוג של כתבי-היד העברים הנמצאים
בעולם, באספים צבוריים ופרטיים. מע-
ריכים את מספר כתבי היד שירשמו
בקטלוג זה ל-50.000 בקירוב, ועבודת
הרישום תמשך, כפי שסבורים, 9 שנים.
כאחראי לבצוע הכנית זו נתמנה משה
לוצקי.

*

הכרך הראשון של ספר הזכרון
ליהדות ליטה, שהופיע באידיש,

הילדים בשם "ביבליוגרפיה
לנושאים בהוראה", מאת מרים
רייטר-צדק. המדריך מקיף את החומר
הספרותי העברי על נושא זה, שהופיע
עד שנת תש"ו. משנה זו ועד תש"י הובא
רק חלק מהחומר.

כן הובאו במדריך זה ארבע רשימות:
א) רשימת החומר הספרותי לסיפורי
המקרא לכתות א' וב'; ב) רשימת
סיפורים לקריאה בציבור, ללא
קשר לנושא מסוים; ג) רשימת ספרים
מודרגת לספריה לקטנים, ד)
ביבליוגרפיה של ספרים על ספרות,
מוסיקה, אמנות-הציור והאילוסטרציה
וכן ביבליוגרפיה של סרטים ופנס-
קסם.

רוב הספרים המובאים במדריך נמצ-
אים בספרות המורים שבבית המורה
בתל-אביב.

הביבליוגרפיה משתרעת על 798 עמו"
דות והיא גרושה חומר עשיר ומגוון,
הערוך בצורה נוחה לעיון. מורגש חס-
רונו של מפתח לשמות המחברים.

*

בהוצאת מחלקת החינוך של הקיבוץ
הארצי "השומר הצעיר" יצא לאור:

"ביבליוגרפיה לנושאים,
מתוך 20 כרכי "דבר לילדים" ו-5
כרכי "משמר לילדים". החומר לוקט
ונבחר ע"י חבר המורים בחברות הצעיר-
רות של הקיבוץ הארצי, ומיון לפי שלש
דרגות: כתות א-ב, כתות ג-ד, כתות ה-ו.
(גם במדריך זה לא ראו העורכים להביא
מפתח לפי שמות המחברים).

*

"המרכז לתרבות והסברה של הסתד-
רות העובדים הכללית" הוציא קטלוג של
פרסומיו בשנות תשי"ב-תשי"ג.

*

בהוצאת "אהלו — מפעל זכרון לבית
ברל כצנלסון" בית-ירה — כנרת, הופי-
עה "יד למעיין, — ציגונים ביבליוגרפיים
על ערכי יסוד של תנועת העבודה" מאת
יהודה סלוצקי.

*

ב"גרולום-פוסט" מיום 11.4.52 נדפס

פסה רשימה רבת ענין "לפרצופו של הספר" מאת מ. נרקיס. הרשימה דנה בצורתו החיצונית של הספר העברי המודרני והיא מלווה פקסימילים אילוסטריטיביים.

עם שנוי שער הדולר עלה גם מחירם של ספרי יבוא. לשם חישוב מחירי הספרים מחו"ל נקבע השער הבא: דולר אחד — 1.370 ל"י, ל"ש — 3.600 ל"י, פרנק שויצרי — 300 פרוטה; פרנק צר"פתי — 4 פרוטות.

הדים

בכרך ד', חוברת ט', של "איתנים, ירחון לעניני בריאות ורפואה צבורית", היו"ל ע"י מרכז קופת חולים, נדפס מאמר של ויליאם היל על "ספרים ומחלות מידבקות", שהופיע ב"יד לקורא" חוב' ג"ד. אולם מערכת "איתנים" מצאה לנ"ח (משום-מה) לשנות את שם המאמר ולהכתירו — "הספר, מקור לזיהום ולמחלה?" — שלא לפי רוח תכנו.

בניו יורק, (בשם "ליטע"), מכיל רשימה קצרה על משה מרקוביץ, הסנד"ל ר"ה ביליוגרף, בעל "שם הגדולים השלישי". הרשימה אשר בראשה מופיעה תמונת מרקוביץ נכתבה בידי ז. קדיש.

*

"על האותיות שלנו" — סקירה מאת משה שפיצר על התפתחות צורתה של האות העברית מימים קדומים עד היום הזה, הובאה ב"עלי עי"ן", שיצא לכבוד יובל השבעים של שלמה זלמן שוקן. לסקירה צורפו פקסימילים רבים, המהירים ויום אוסף עשיר לצורת האות העברית.

*

ל. פ. טובי הוציא בהוצאת א. י. הרצ"פלד בתל-אביב "כתב אמותי ע"ב" ר"י"; הלה כולל תרשים ו-14 לוחות קליגרפיים כתובים ע"י רוטשילד-ליפמן, עם לוח היסטורי ואילוסטרציות, מאת המחבר.

*

בגליון הראשון של "בחינות בביקורת הספרות", הוצא לאור מטעם "מוסד ביאליק" (בעריכתו של ש. צמח), נד-